

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1476

Vragen van het lid **Erkens** (VVD) aan de Minister voor Klimaat en Energie over *het artikel «Qatarese gasbellen bezorgen Qatar geopolitieke poleposition»* (ingezonden 1 december 2022).

Antwoord van Minister **Jetten** (Klimaat en Energie), mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 7 februari 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 1044.

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Qatarese gasbellen bezorgen Qatar geopolitieke poleposition»?¹ Hoe apprecieert u dit?

Antwoord 1

Ja, voor mijn appreciatie verwijs ik u naar onderstaande antwoorden.

Vraag 2 en 3

Deelt u de mening dat het noodzakelijk is om nu te beginnen met het veiligstellen van onze gasimport voor volgende winter en de jaren daarna? Deelt u ook de mening dat snelheid hierbij noodzakelijk is omdat Nederland anders wellicht achter het net vist? Wat doet u op dit moment om ervoor te zorgen dat er de komende jaren voldoende aardgas beschikbaar is?

Antwoord 2 en 3

Om de leveringszekerheid van aardgas de komende jaren te vergroten, zet het kabinet in op een pakket van maatregelen. In het kort betreffen deze het vergroten van de LNG-importcapaciteit, het verder versterken van de energiediplomatie met een strategie voor LNG en waterstof, het gezamenlijk inkopen van gas in EU-verband, maatregelen om te stimuleren dat gasopslagen bij de aanvang van de volgende winter (2023–2024) gemiddeld voor minimaal 90% gevuld zijn en de inzet op vraagreductie. In de Kamerbrief van 9 december jl. (Kamerstuk 29 023, nr. 384) heb ik dit toegelicht. De Nederlandse importcapaciteit van LNG is uitgebreid met de opening van de Eems Energy Terminal (EET) in de Eemshaven en door uitbreiding van de

¹ NOS, 29 november 2022, «Qatarese gasbellen bezorgen Qatar geopolitieke «poleposition»». (<https://nos.nl/artikel/2454442-qatarese-gasbellen-bezorgen-qatar-geopolitieke-poleposition>).

GATE-terminal in Rotterdam. Hiermee is het afgelopen jaar de LNG-importcapaciteit in Nederland verdubbeld van 12 naar 24 bcm per jaar. EET heeft daarbij de ruimte om nog verder uit te breiden (van 8 bcm naar maximaal 9 tot 10 bcm per jaar) door stroomlijning van de processen. Ook GATE werkt aan een verdere uitbreiding van 16 naar 20 bcm per jaar vanaf 2026. Verder wordt momenteel gekeken naar mogelijkheden om op korte termijn de LNG-importcapaciteit verder uit te breiden.

Het kabinet zet ook in op een bilaterale energiediplomatie. Voor het versterken van de energieleveringszekerheid van Nederland en de EU wordt ingezet op versterking van de relaties met publieke en private partijen in gas- en vooral ook toekomstige waterstof producerende landen. Daarmee wordt tevens de Nederlandse positie als belangrijk aanlandingspunt voor gas en waterstof versterkt.

Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan een versterkte energiediplomatie-strategie, waar LNG en groene waterstof een onderdeel van zijn. In het voorjaar van 2023 verwacht het kabinet de energiediplomatie-strategie met u te kunnen delen. Hierbij wordt ook gezien hoe bepaalde staatsdeelnemingen beter kunnen worden ingezet om de relaties met gas producerende landen en toekomstige waterstof producerende landen te versterken.

Daarnaast werkt Nederland samen met andere lidstaten en de Europese Commissie aan de uitvoering van de bepalingen in de Noodverordening gas van 19 december 2022 (Verordening (EU) 2022/2576) op het gebied van het gezamenlijk inkopen van gas. Dit platform zet overheden van lidstaten ertoe aan om een verplichte hoeveelheid gas ter grootte van 15% van de nationale EU-vulverplichting bij het platform in te brengen voor de bundeling van de gasvraag. De Europese Commissie heeft met deze nieuwe verordening onder andere als doel om voor Europese bedrijven meer inkoopkracht te ontwikkelen om zodoende onder betere voorwaarden gas te kunnen inkopen. Hiervoor zal de Europese Commissie een service provider contracteren die als taak heeft om de vraag te aggregeren en tenders uit te schrijven om gezamenlijk te kunnen inkopen. Het streven van de Europese Commissie is om de eerste tenders al in april van dit jaar uit te schrijven om volumes in te kopen ter voorbereiding van de winter 2023–2024. Daarbij zal mogelijk ook worden gekeken naar meer langetermijncontracten om gasvolumes voor een langere periode zeker te stellen voor Europa.

Naast het vergroten van de leveringszekerheid van aardgas zet het kabinet ook nadrukkelijk in op vraagreductie in de gebouwde omgeving, onder andere door middel van de energiebesparingscampagne «Zet Ook De Knop Om». De hogere energieprijzen hebben daarnaast gezorgd voor een autonome prikkel bij voornamelijk bedrijven om versneld te verduurzamen en/of gas te besparen.

Vraag 4, 5, 6, 7 en 8

Met welke landen voert u op dit moment gesprekken over het afsluiten van contracten voor lng? Kunt u per land aangegeven wat de stand van zaken is? Wat voor impact hebben de gasdeals van Duitsland en China op deze gesprekken en op het aanbod van gascontracten in het algemeen? Deelt u de mening dat er zoveel mogelijk moet worden ingezet op het afsluiten van contracten met bevriende landen als Noorwegen of de Verenigde Staten? Welke mogelijkheden ziet u hier? Bent u bereid om langetermijncontracten af te sluiten? Hoe apprecieert u het aanbod van een land als Noorwegen om de prijs te verlagen indien er wordt gekozen voor een langetermijncontract? Welke kabinetsleden gaan de komende maanden daarom naar grote gasexporteurs om de onderhandelingen over deze contracten te voeren?

Antwoord 4, 5, 6, 7 en 8

Het afsluiten van contracten is in eerste instantie aan marktpartijen. Private partijen bepalen zelf met welke partijen zij contracten afsluiten en voor hoe lang. Vorig jaar is hier een uitzondering voor gemaakt door staatsdeelneming Energie Beheer Nederland (EBN) instemming te verlenen gas in gasopslag Bergemeer op te slaan met subsidie. EBN gaat komend vulseizoen dit opnieuw uitvoeren om zodoende te waarborgen dat de gasoplagen ook voor komende winter voldoende gevuld zijn. Zoals hierboven genoemd werkt Nederland ook aan het versterken van haar energiediplomatie. Het onderwerp komt regelmatig aan bod tijdens bilaterale

gesprekken met de Minister-President, Minister van Buitenlandse Zaken, Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Minister van Economische Zaken en Klimaat en Minister voor Klimaat en Energie. Dit vindt plaats in gesprekken van Australië tot de Verenigde Arabische Emiraten en van Oman tot Chili. De relaties met publieke en private partijen in gas- en ook toekomstige waterstof producerende landen worden hierdoor verder versterkt. Nederland verbetert hiermee de omstandigheden om contracten af te sluiten tussen private partijen.

Gesprekken met Noorwegen worden vanuit de Europese Commissie gevoerd. Dit gebeurt in het kader van het EU-Platform voor gezamenlijke inkoop. Door gezamenlijke inkoop hoopt de Commissie een situatie te voorkomen waarbij lidstaten en Europese bedrijven elkaar beconcurreren met alle gevolgen van dien voor de prijsvorming. Het ontwikkelen van gezamenlijke inkoopkracht als Europese Unie is een strategie om LNG-volumes die wereldwijd beschikbaar zijn niet alleen door bijvoorbeeld Aziatische landen te laten opkopen. Het kabinet steunt deze benadering.